

KAZALIŠTE Neobaroknu zgradu kazališta (danas HNK) svečano je 14. listopada 1895. otvorio car Franjo Josip I., simbolično udarivši srebrnim čekićem po balkonskoj ogradi iznad glavnog ulaza

STABI GRADES Tijekom uređenja ispod muzejske zgrade pronađeni su arheološki ostaci staroga Gradeca koji su danas dio »stalnog postava«

NA DVA KOTAČA Kakvo je umijeće trebalo za vožnju ovakvim biciklom? Iako nisu mogli voziti brzo, nevješti su biciklisti bili prava opasnost na gradskim ulicama

MUZEJ GRADA ZAGREBA

STOTINU

muzejskih ljeta

Predstavljamo vam mali dio postava Muzeja grada Zagreba u nadi da ćemo kroz ovih nekoliko zagrebačkih stranica u vama probuditi znatiželju te da ćete u svoj plan obilaska Zagreba uvrstiti i čarobni svijet Opatičke ulice broj 20. Jamčimo vam da ćete nakon posjeta muzeju Zagreb gledati potpuno drukčijim očima

Tekst Kristijan Brkić Fotografije Kristijan Brkić i Romeo Ibrišević

Mnogi europski gradovi imaju svoje gradske muzeje u kojima se može upoznati s njihovom prošlošću. Ipak, rijetki su se uspjeli na zanimljiv i jednostavan način predstaviti građanima i posjetiteljima kao što je to uspio grad Zagreb. Stoga ćemo ovog rujna upoznati stogodišnjju povijest Muzeja grada Zagreba i njegov stalni postav.

Muzej osnovali Zmajevi

»Već od djetinjstva volio sam i poštivao starine iako sam kao dječarac mnogo toga uništio, uglavnom iz zvjedljivosti 'kako iznutra izgleda'. Ukor moga dobrog djeda i njegovo tumačenje starina, njihova vrijednost kao tumača prošlosti, učinilo me je upravo strastvenim sabiračem i štovateljem starina. U jed-

noj maloj izbi u prizemlju grada Brloga, pod arkadama nasuprot kapelici, počeo sam si sređivati muzej i knjižnicu. Bio sam tada od kojih 11-12 godina star. I mnoga stvarca nestala je iz soba i došla u moj muzej!« Ovako nam svoje početke zanimanja za muzeologiju prenosi Emilij Laszowski Szeliga, osnivač Družbe Braće hrvatskoga zmaja. Na njegov poticaj Družba je 1907. godine, dvije godine nakon osnutka, u suradnji s Gradskim poglavarstvom pokrenula osnivanje triju kapitalnih prosvjetnih, kulturnih i znanstvenih ustanova grada Zagreba: Knjižnicu slobodnoga i kraljevskoga glavnoga grada Zagreba (danas Knjižnice grada Zagreba), Muzej slobodnoga i kraljevskoga glavnoga grada Zagreba (danas Muzej grada Zagre-

Čini li vam se kao da ste posljednji put u muzeju bili prije stotinu godina? Toliko zasigurno nije prošlo, no možda su prije stotinu godina vaši pradjedovi uistinu bili među prvim posjetiteljima

ba) i Arhiv slobodnoga i kraljevskoga glavnoga grada Zagreba (danas Državni arhiv u Zagrebu). Spomenimo još da je Družba dvije godine poslije postala zaslužna za osnutak još jedne važne gradske ustanove – Dobrovoljnog društva za spasavanje u Zagrebu (danas Hitna pomoć).

Od Kamenitih vrata do Opatičke

Kada su osnovane, sve tri institucije našle su se pod istim krovom – u Kuli nad Kamenitim vratima. Nama najzanimljivija – Muzej grada Zagreba – bila je smještena u prostorijama prvoga kata, imala je dvije sobe, ured i dugački hodnik, a ukupna površina muzeja bila je 96 četvornih metara. Muzejska se zbirka temeljila na predmetima preuzetim od Gradskog poglavarstva, zatim predmetima koje su darovali zagrebački fotograf Julius Hühn, kotarski predstojnik u Karlovcu Fra-

EMILIJ LASZOWSKI Osnivaču Družbe Braće hrvatskog zmaja, Gradske knjižnice i Arhiva dugujemo zahvalnost i za osnutak ovog muzeja

GRAD U MALOM Najmlađima je najzanimljivija maketa Gornjega grada, gdje se dobro može raspoznati svaka kuća

OPATIČKA 20 Muzej se savršeno uklapa u tihi i miru atmosferu Gornjega grada, na koji možete doći pješice, uspinjačom ili fijakerom

Prvi postav muzeja 1907. godine imao je 133 predmeta. Danas posjetitelji mogu vidjeti oko 4500 predmeta, a to je samo vrlo mali dio ukupne građe pohranjene u muzeju

njo Šaban, Hrvatsko filatelističko društvo i Emilij Laszowski (njegov prvi kustos i ravnatelj) te predmetima kupljenim od građana.

Do 7. prosinca 1907., kada je muzej svečano otvoren i predan zagrebačkom građanstvu, fond muzeja činila su 133 predmeta. U početku nije bilo mnogo posjetitelja, a više je posjetitelja (2056) privukla tek izložba »Franjo barun Trenk i njegovi panduri« dvije godine poslije. Prikupljanjem sve više građe i proširenjem Arhiva nauštrb muzejskih prostora postalo je jasno da se Muzej mora seliti iz Kamenitih vrata u neki veći prostor.

Muzejski postav preseljen je 1926. godine u novi dom - suteran Umjetničkog paviljona. No, i taj je prostor uskoro postao pretijesan, no bilo je potrebno čekati još dva desetljeća da se Gradski muzej smjesti u sadašnje prostorije na Gornjem gradu, u Opatičkoj ulici broj 20.

U sljedeća se četiri desetljeća stalni postav Muzeja grada Zagreba predstavljao posjetiteljima prema načelima tadašnje tradicionalne muzeografije. Ne tako davne 1993. godine počela je temeljita generalna obnova i sanacija cijeloga urbanističko-arhitektonskog muzejskog kompleksa koja je, uz gradevinske radove, obuhvatila i arheološka istraživanja, konzervatorske i restauratorske radove.

Otkriće u muzejskom podrumu

Arheološki radovi prije i tijekom obnove zgrade rezultirali su novim znanstvenim saznanjima o kontinuitetu naseljenosti na brdu Gradec. Ta je arhitektonska slojevitost prikazana posjetiteljima ili *in situ* (na što pažnju skreću posebne legende otisnute na sivoj podlozi) ili kao dio sadržaja pojedinih izložbenih tema. Rezultat ovakve sveobuhvatne obnove muzejska je zgrada

Tajna u imenu muzeja

Kratice imena Muzeja grada Zagreba je MGZ, a ta slova imaju i drugu simboliku vezanu uz prošlost grada Zagreba koja je prikazana u grafičkom rješenju logotipa muzeja:

M - prvo što vidimo na obzoru, izdaleka, kada prilazimo Zagrebu tornjevi su katedrale koji su ujedno i znak mjesta gdje je počela pisana povijest grada

G - označava Gradec i potječe s najstarijega gradečkog pečata. Boja je crvena kao što je bila i najstarija zastava

Z - potječe iz Felicijanove isprave, dokumenta u kojem je najstariji zapis imena Zagreb

koja i sama preuzima ulogu vodiča kroz povijest grada Zagreba.

Kako bismo shvatili značaj isprepletanja povijesti građevine u kojoj je danas smješten Muzej i povijesti grada koji je u njoj predstavljen, kratko ćemo proći kroz njezina, ujedno i zagrebačka, minula stoljeća.

Opatička ulica (Nonnen Gasse)

Muzej grada Zagreba nalazi se u gornjogradskoj kulturno-povijesnoj jezgri - na sjevernom prilazu u staru jezgru Zagreba, u Opatičkoj ulici broj 20. Najstariji dio spomeničkoga kompleksa muzeja je srednjovje-

kovna kula Popov turen iz 13. stoljeća, koji je danas dom zagrebačkoj Zvezdarnici. Polovicom 17. stoljeća dozidava mu se Žitnica kraljevine koja kasnije preuzima ulogu pučke škole, a danas su ondje prostori je muzejske restauratorsko-preparatorske radionice. Najveći dio kompleksa zauzima kompleks samostana redovnica sv. Klare, sagrađen u isto vrijeme. Klarise su samostan napustile 1782. godine nakon što je car Josip II. ukinuo njihov red. Nakon toga zgrada je često mijenjala namjenu - u njoj je bila smještena pješačka pukovnija, pošta s remizama poštanskih kola te arhiv

katastra. Svi ovi korisnici mijenjaju arhitekturu zgrade prema svojim potrebama, što je uvelike narušilo izvorni izgled samostana.

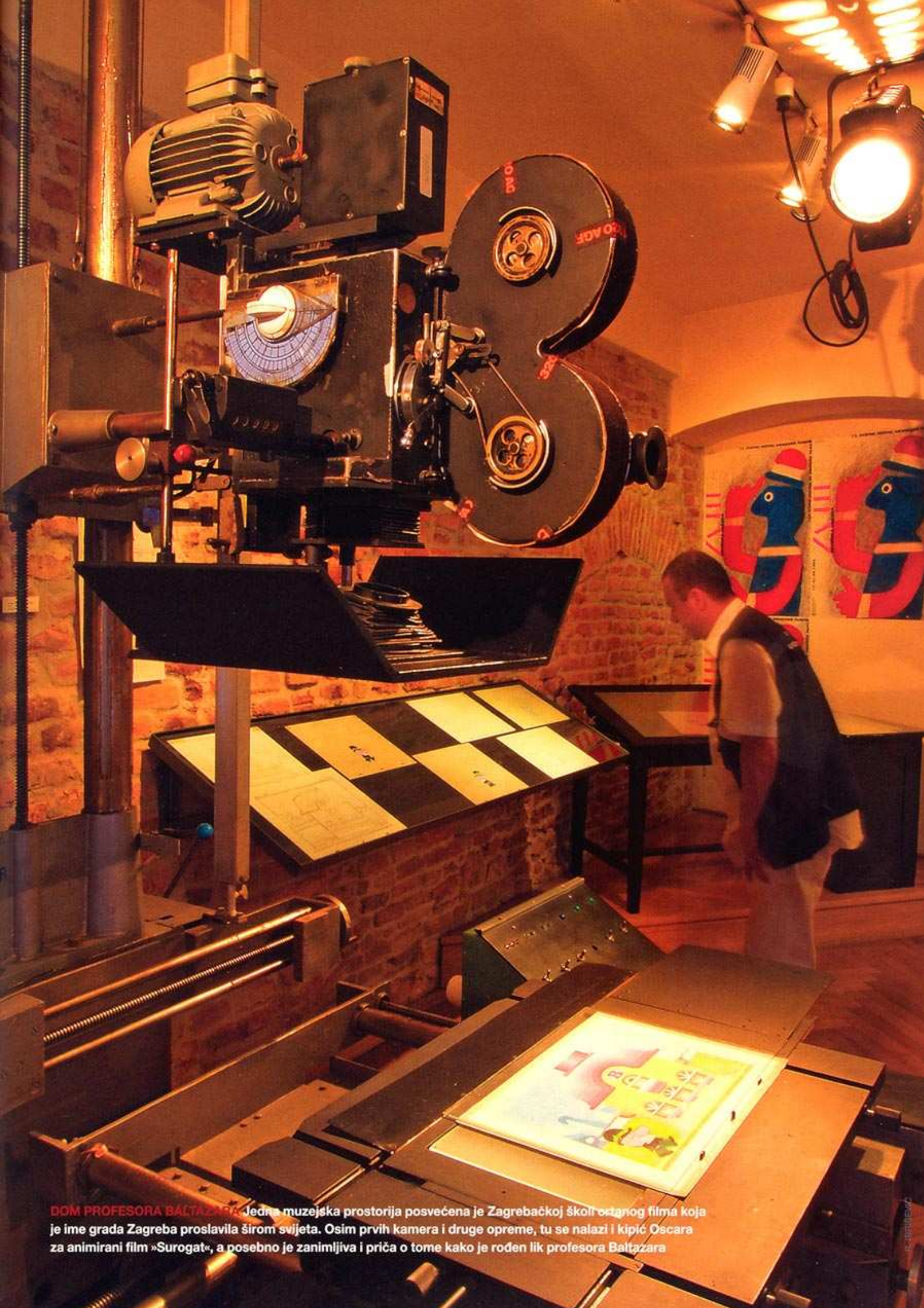
Zagrebačke sekvence

Želeći predstaviti mijene svoga grada, djelatnici Muzeja arheološkim su istraživanjima »oslobodili« povijesne slojeve jednog od najvrednijih spomeničkih objekata grada i njima »ukoričili« priču o starom Zagrebu. U ovom muzeju posjetitelj ne upoznaje povijest grada samo kroz izložke, nego mu dio te povijesti priča i sama zgrada koja postaje nedjeljivi dio izložbenog postava.

Stalna mijena tema koje prikazuju velike događaje i gradsku svakodnevicu, različiti pristupi predstavljanja građe i multimedijalni sadržaji oblikuju opsežni postav muzeja u pitku pripovijest o gradu i njegovim stanovnicima

ZAGREB KAKAV JE NEKAD BIO Dio postava koji prikazuje 20. stoljeće starijim Zagrepčanima budi uspomene na mladost, a mladima je i taj dio samo dio neke davne povijesti

DOM PROFESORA BALTAZARA Jedna muzejska prostorija posvećena je Zagrebačkoj školi oštrog filma koja je ime grada Zagreba proslavila širom svijeta. Osim prvih kamera i druge opreme, tu se nalazi i kipić Oscara za animirani film »Surogat«, a posebno je zanimljiva i priča o tome kako je rođen lik profesora Baltazara

Klarise

»Redovnice svete Klare kloštra zagrebačkog« predstavljene su u njima najsvetijem dijelu samostana - u negdašnjem samostanskom koru. Klarise dolaze 1646. godine iz Požuna (Bratislave) inicijativom grofa Gašpara (Draškovića) te se u novi samostan useljavaju četiri godine poslije. Upravo po njima kasnije i ulica na koju gleda samostan dobiva ime Opatička ulica, a zbog strogih pravila redovničkog života koji je isključivao svaki kontakt s vanjskim svijetom jedini prozori prema ulici mogli su biti samo - naslikani.

U samostan su pretežno pristupale kćeri hrvatskih velikaša, o čemu nam Emilij Laszowski kazuje: »Ma da je svaka djevojka mogla stupiti u red, ipak su u njemu bile pretežno plemkinje i grofovske (kneževske) kćeri. Nema plemenitog roda 17. i 18. stoljeća u Hrvatskoj, od kojeg ne bi bar jedna djevojka ušla u samostan sv. Klare. Počev od knezova Zrinskih ređaju se tu kćeri grofova i baruna Draškovića, Keglevića, Ivanovića, Patačića, Ratkaja...«

Bogat duhovni život i opstojnost samostana prekinut je 28. veljače 1782. uredbom cara Josipa II. Dio njihova života možete upoznati kroz zbirku svakodnevnih predmeta pronađenih tijekom arheoloških istraživanja.

Stalni postav na 2230 m² izložbenog prostora portretira Zagreb kroz 45 karakterističnih tema. Pro-lazeći prostorijama muzeja, upoznajemo se sa zagrebačkim urbanim, političkim, društvenim i inim mijenama. Predstavljani su i velika-ni koji su snagom svojih htijenja ili snagom politike koju su predstavljali donijeli gradu velike promjene. Ipak, grad najviše mijenjaju njegovi stanovnici te su oni, odnosno njihovi životi uokvireni u širi hrvatski i europski kontekst povijesnih promjena, pravo zrcalo gradskog života. A upravo to, život gradskih moćnika, anonimusa, crkvenjaka, cehova, raznih društava, radnika ili pridošlica, bez obzira na to jesu li ostavili trajan trag u povjesti grada ili su zaboravljeni, pruža puninu okusa Zagreba koji ćete ponijeti nakon posjeta ovom odličnom muzejskom postavu.

Pogled kroz nacrtane prozore

Prije nego što uđete u muzej obratite pozornost na iluzionističke prikaze prozora na pročelju zgrade te na najstariji gradski sunčani sat u muzejskom dvorištu. Prostrana re-

cepcija muzeja nekoć je bila samostanska blagovaonica. Ovdje ćete na ulasku kupiti ulaznice te dobiti osnovne informacije, a na odlasku se možda odlučite i za kupnju nekog od muzejskih suvenira ili publikacija. Tu, u nekadašnjem skladištu klarisa, tijekom arheoloških radova otkriveni su tragovi naseljenosti do 7. stoljeća prije Krista te su oni, zajedno s tragovima sljedećih stoljeća (metalurška radionica, gradski bedemi) predstavljeni *in situ*.

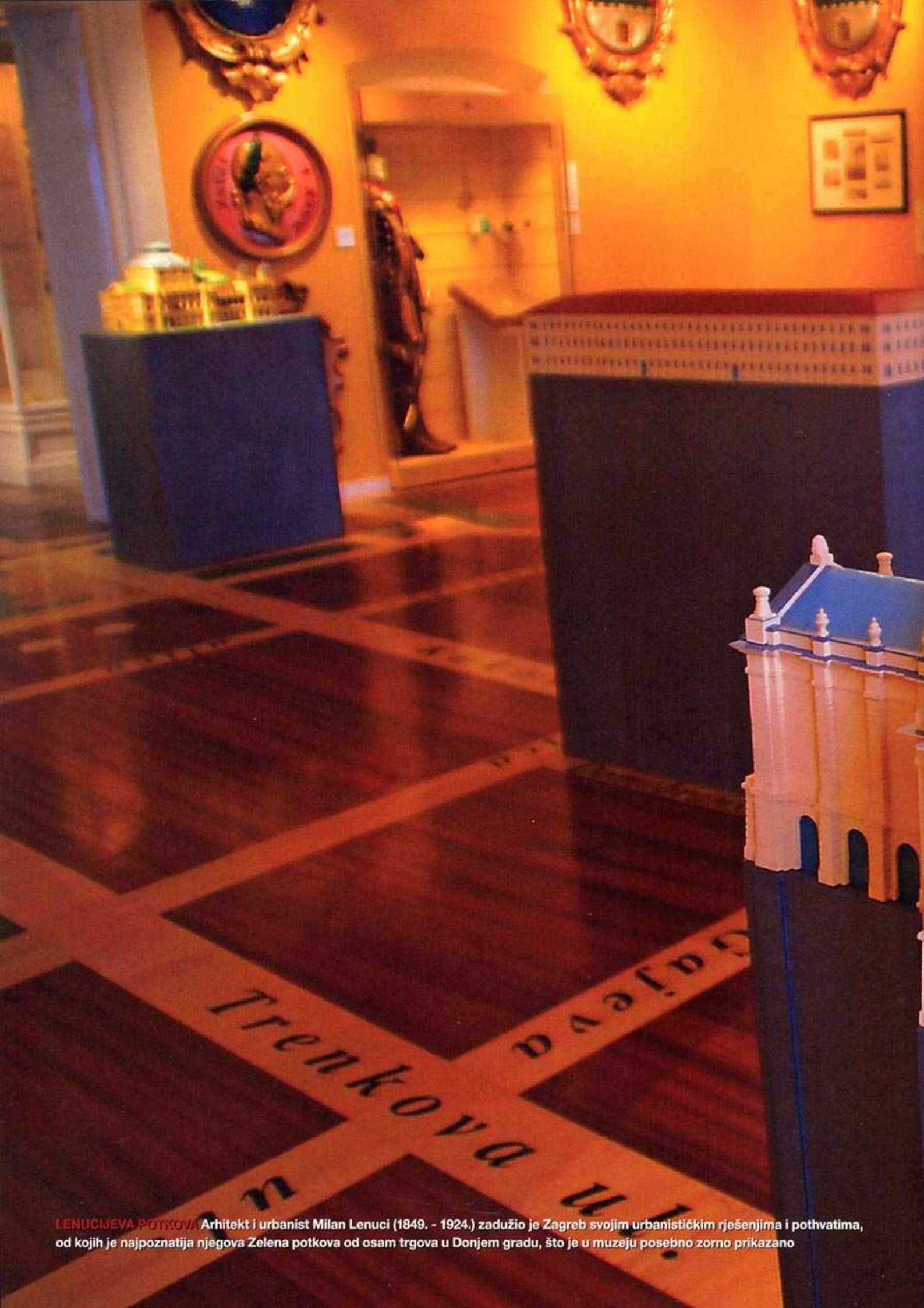
U sljedećim prostorijama upoznat ćete se s prvim važnim dokumentima u povijesti grada. Ondje ćete saznati da se Zagreb prvi puta spominje 1094. godine, ali tek u 1134. godini. Naime, Zagrebačka biskupija (Zagrabiensem episcopatum) osnovana je 1094. godine, ali o tome saznajemo tek iz četrdeset godina mlade Felicijanove isprave.

Kameni zdenac postavljen u sredini jedne prostorije uvest će vas u jednu od priča o tome kako je Zagreb dobio ime. U sljedećoj prostoriji najvažniji izložak je Zlatna bula, s čijim ćete se sadržajem moći upoznati na uvećanom prijevodu na suvremeni jezik. Gradska znamenja

SAT KOJI NE GRIJEŠI Muzejskim dvorištem dominira sunčani sat - ujedno i najstariji takav sat u gradu. I danas je točan kao i prvog dana

LENUCIJEVA POTKOVA Arhitekt i urbanist Milan Lenuci (1849. - 1924.) zadužio je Zagreb svojim urbanističkim rješenjima i pothvatima, od kojih je najpoznatija njegova Zelena potkova od osam trgova u Donjem gradu, što je u muzeju posebno zorno prikazano

sjedinjena su na jednome mjestu, od najstarijega grba iz 13. stoljeća, preko najstarijega kamenoga grba do današnjega grba na prepoznatljivoj modroj podlozi. Ovdje možete vidjeti i zastavu zagrebačke garde koja već punih stotinu godina posjetiteljima prenosi priču o gradu čiji grb ponosno nosi. Ta je zastava, naime, bila jedan od prvih 133 izložaka ovog muzeja.

Specifičan razvoj crkvenog Kapitola i slobodnog kraljevskog Gradeca zahtijevao je ponekad i njihovo zasebno prikazivanje, pa tako možete vidjeti maketu baroknog Kapitola s kraja 19. stoljeća sa starom katedralom ispred koje je kaptolska vijećnica.

Katedrali su posvećene i sljedeće četiri tematske jedinice u kojima

možete vidjeti portal stare katedrale koji je tadašnji biskup naručio po uzoru na portal u opatiji u Jaku u Mađarskoj gdje je prije služio kao opat. Saznat ćete sve o obnovi koju je ubrzao potres 1880. godine, a sigurno će vam biti zanimljive i rigalice - ukrasi za odvod kiše koji su zbog svog položaja visoko na tornjevima predaleko od pogleda posjetitelja katedrale. Prikaz insignija i običaja cehova, koji su više od četiri stoljeća štitili interese gradskih obrtnika, također su zanimljiva tema. U dvorani posvećenoj Hrvatskom narodnom preporodu, osim portreta istaknutih iliraca, najveću pozornost privlači maketa tadašnjeg Gornjega grada s prikazom zgrada u kojima su bile udomljene sve ilirske ustanove.

PORTAL Portal stare zagrebačke katedrale bio je napravljen po uzoru na onaj u opatiji u Jaku (Mađarska)

ZLATNA BULA Dokument Bele IV. iz 1242. godine prozvan je Zlatnom bulom zbog zlatnog kraljevskog pečata

TOČNO U PODNE Top koji je godinama označavao podne s kule Lotrščak na Griču

Zanimljiva je zbirka oslikanih meta streljačkog društva s kraja 18. stoljeća. Pobjednik natjecanja dobio bi metu oslikanu simboličnim prizorima iz njegova života. Jedna od najmaštovitije prikazanih tema posvećena je najpoznatijoj zagrebačkoj ulici - Ilici. Atmosfera Ilice oživljena je u prikladnom izduženom prostoru istočnog hodnika. Uvećane fotografije iličke svakodnevice i rekonstruirani najpoznatiji dućani i izlozi nenametljivo vraćaju posjetitelja u Ilicu s druge polovice 19. stoljeća.

Od igle do lokomotive

U sljedećoj prostoriji Zagreb je prikazan rasterom ulica Donjega grada s jasno uočljivom cjelinom Zelene potkove iz 19. stoljeća, izveden

Postav prati kronološki slijed razvoja grada, no u nekim se temama taj slijed prekida i tema se objedinjuje u cjelini. Na primjer, zajedno su prikazane gradske insignije (grbovi)

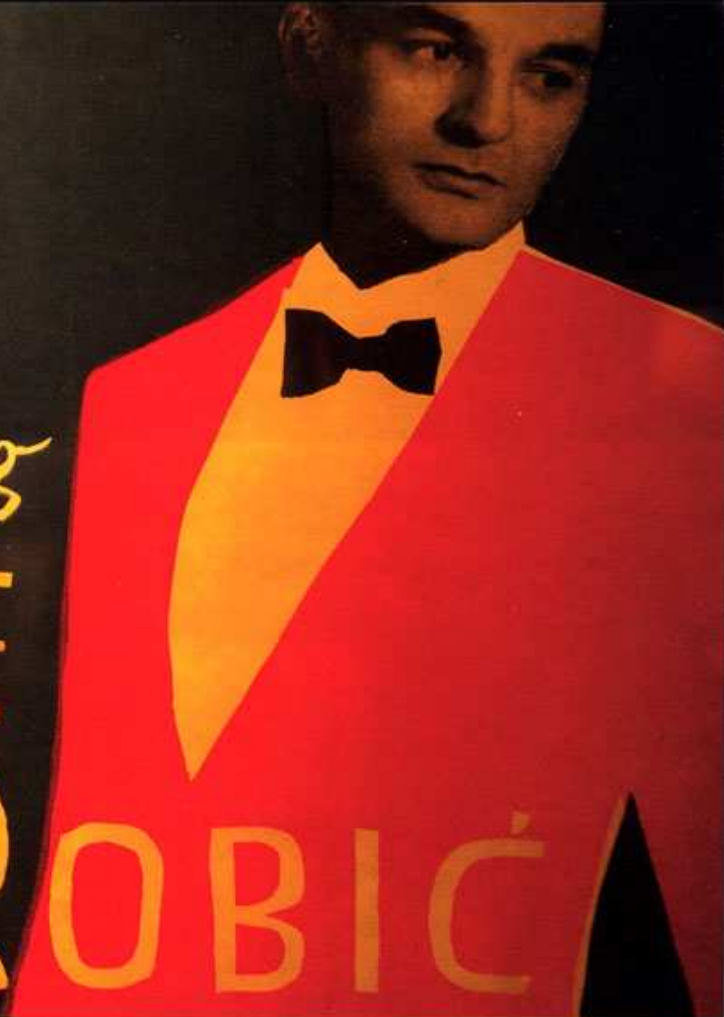
na podu od furnira različita drva. Iz njega se na visini od jednog metra izdižu makete najvažnijih građevina. Atraktivnost prikaza čini ovu temu draguljem stalnog postava te vrlo vjerojatno i sliku koju će posjetitelji prvu izvući iz sjećanja i kada godinama poslije pomisle na Muzej grada Zagreba.

Kako su predstavljeni prvi let balonom Turul, zagrebačka sportska i kulturna društva, Slavoljub Penkala, Zagreb kroz objektiv Toše Dapca, prvi kinematografi, tipična

gradska brijčaonica, Zagreb u svjetskim ratovima i poslije u Socijalističkoj Jugoslaviji te u samostalnoj Republici Hrvatskoj, ostavit ćemo vam da ipak otkrijete sami, a s vama ćemo još svratiti u posjet zbirkama darovanim Gradu Zagrebu.

Zbirke darovane Gradu Zagrebu čine posebnu cjelinu. Nasuprot radne sobe Ivana pl. Zajca nalazi se radni stol Augusta Senoe koji je on opjevao - »O moj stole birokratski / Ljutoli si meni drvo / Oteo si meni tatarski / Čilih ljeta doba prvo«. Upoznat

every evening dance IVO ROBIĆ

Mister Morgen

Na sjeveroistočnom dijelu krovništva sačuvana je barokna krovna konstrukcija s kraja 18. stoljeća. Ovaj prostor u potkrovlju ima funkciju multimedijalne dvorane za povremene muzejske izložbe ili druga društvena događanja.

Do kraja rujna imate priliku ondje posjetiti izložbu »Mister Morgen - Ivo Robić« koja prikazuje život i djelo našeg pjevača i skladatelja koji je ostavio neizbrisiv trag u hrvatskoj zabavnoj glazbi i pop-kulturi druge polovice 20. stoljeća te ostvario nenadmašen diskografski opus i međunarodnu karijeru od koje su korist imali i velikani kao što su Frank Sinatra i Beatlesi. Na izložbi se može doznati da pjesma »Fremde in der Nacht« Robiću nije prošla na selekciji za Splitski festival, a nekoliko godina poslije planetarnu slavu dao joj je Sinatra pjevajući »Strangers in the Night«. Nevjerojatna je i priča da je, šećući Hamburgom sa svojim producentom, Ivo Robić začuo iz jednog podruma svirku koja mu se jako svidjela. Nagovorio je producenta da s tim čupavcima iz Liverpoola zvanim Beatles potpiše ugovor nakon čega su snimili svoj prvi singl. Izložba je koncipirana u šest tema koje obuhvaćaju oko 700 predmeta - plakate, fotografije, notna izdanja, gramofonske ploče, novinske članke, knjige, diskografske nagrade i osobne predmete. Nizom multimedijalnih instalacija posjetitelji mogu doživjeti Robićevo glazbeno djelo. Izložbu prati opsežan katalog u kojemu su predstavljeni rezultati istraživanja vezanih uz život i stvaralaštvo Ive Robića, kao i poslijeratni razvoj hrvatske zabavne glazbe. Evo kako je Ivo Robić objašnjavao svoj uspjeh: »Romantičar sam i to ću ostati. Postoje mode i novi stilovi, ali nas, srećom, ne napušta osjećaj za romantiku. Bez toga bi ljudi postali strojevi. No, to se neće dogoditi...« Pjesme koje niti nakon pola stoljeća ne napuštaju naše radijske prijemnike potvrda su njegovoj neprolaznoj veličini te najbolja pozivnica i preporuka da posjetite Mister Morgena.

VJEČNE MELODIJE Već krajem 50-ih godina Ivo Robić je stekao svjetsku slavu koja nije jenjala ni nakon njegove smrti

ČAK 700 PREDMETA Za izložbu su sabrane Robićeve stvari sa svih strana svijeta, ukupno oko 700 predmeta

SAMO JEDNOM... Izložba o Robiću i melodičnost njegovih šlagera potaknut će vas da iz muzeja izađete tiho pjevajući

ćete Tillu Durieux i njezinu zbirku umjetnina te zbirku glazbenih automata Ivana Gerersdorfera. Posebno je zanimljiva zbirka ambalaže dr. Ante Rodina koja kroz 2000 odabranih predmeta (iz tri puta veće zbirke) pokazuje zagrebačku svakodnevicu, a kroz nju civilizacijske, gospodarske pa čak i političke promjene koje su svoj trag ostavile na ambalaži svakodnevnih proizvoda.

Znatiželjnici će u muzeju pronaći još mnogo zanimljivih izložaka, a pozele li doznati nešto više, osoblje muzeja će im u tome spremno pomoći, pa i omogućiti da vide dio zbirke koji nije izložen. Na primjer, Muzej raspolaže bogatom fototekom zagrebačkih zgrada i društvenih zbivanja, a koje se mogu pregledati u dogovoru s kustosom.

Stogodišnjak

U petak 7. prosinca ove godine Muzej grada Zagreba proslavit će stotu obljetnicu postojanja. Prilika je to da se čestita autorima suvremenog koncepta stalnog postava na više nego uspješnom ostvarenju. Ovakav postav u kojemu se kroz svaku novu muzejsku prostoriju mijenja izgled prostora, ugođaj, arhitektura i način izlaganja posjetiteljima dobro oslikava portret grada koji na kraju obilaska možete doživjeti u svoj njegovoj punini.

Kada izadete iz muzejske zgrade i krenete u bilo kojem smjeru, Zagreb koji ćete tada vidjeti bit će mnogo sadržajni, razumljiviji i zanimljiviji od grada koji ste poznavali prije ulaska u čarobni svijet Opatičke ulice broj 20.

info MUZEJ GRADA ZAGREBA

Adresa Opatička ulica br. 20 na Gornjem gradu

Kako doći: najbliža tramvajska postaja je na Jelačićevu trgu, u Illici i Frankopanskoj ulici, zatim šetnja Radićevom ili Mesničkom (5 minuta).

Na Gornji grad vozi i uspinjača iz Tomičeve ulice (svakih 10 minuta). Muzej je otvoren utorkom, srijedom i petkom od 10 do 18 sati, a četvrtkom od 10 do 22 sata, dok je subotom i nedjeljom otvoren od 10 do 14 sati.

Ponedjeljkom i državnim praznicima je zatvoren

Ulaznice: djeca do 7 godina besplatno; daci, studenti, vojnici, umirovljenici i invalidi 10 kuna; skupine (više od 10 osoba) 10 kuna; odrasli 20 kuna; obitelji 30 kuna.

Subotom i nedjeljom u 11 sati muzej se može obići uz besplatno stručno vodstvo

Dostupnost: posjet je moguć invalidima u kolicima, slabovidnim i gluhoslijepim osobama uz pomoć vodstva putem mobilnog telefona i kataloga tiskanog Brailleovim pismom

www.mgz.hr

K. BRKIC

POSJETITELJI Nije neobično u muzeju ili ispred njega čuti japanski, engleski, njemački ili neki drugi jezik jer na Gornji grad i u muzej dolaze gosti Zagreba sa svih strana svijeta

K. BRKIC

IZA KULISA Posjetiteljevu oku ostaju skriveni dijelovi muzeja u kojima se obnavljaju i uređuju stari predmeti za izlaganje ili arhiviranje, no naš je fotograf zavirio i tamo kako bi provjerio jesi li svi alati na svome mjestu - spremni za obnovu nekog starog i oštećenog predmeta

PRIJENOSNI ZAHOD

Zagrebačka gospoda koja su si to mogla priuštiti na putovanja su nosila čak i - drveni zahod. Ovaj bidermajerski zahod nagrizao je zub vremena, no od propadanja su ga spasili muzejski restauratori

KAO NOV Nema sumnje da bi dobrom stolaru jednostavnije i brže bilo napraviti sasvim nov drveni zahod, no zadaća restauratora je mnogo teža i izazovnija: obnoviti originalni predmet da izgleda kao nov

Novi život prijenosnog zahoda

Kada je 2000. godine otkupljen te u fundus Muzeja grada Zagreba pod inventarskim brojem MGZ 9115 zaveden bidermajerski prijenosni zahod, bio je to još jedan osobit izazov za djelatnike muzejske restauratorsko-preparatorske radionice za drvo. Njih je čekalo puno rada kako bi zahodu vratili izgled kakav je imao sredinom 19. stoljeća, kada je napravljen. Ovaj je posao na sebe preuzeo najmlađi djelatnik Damir Živko.

Za muzejski fundus prijenosni zahod bio je važan kao rijedak dio kućnog mobilijara, ujedno zanimljiv s kulturološkog stajališta jer govori o higijenskim navikama i kvaliteti stanovanja u razdoblju bidermajera, no dugotrajna uporaba, starost i neprimjereni uvjeti čuvanja doveli su do velikih oštećenja. Zanimljivo je da je preventivna zaštita od crvotočine premazivanjem drvcidom i zamatanjem u PVC foliju, kako bi se stvorila potrebna mikroklima, trajala punih 12 mjeseci. Najmukotrpniji posao bio je nadomjestiti uništene dijelove intarzijskih ukrasa te ispolirati drvene površine do stupnja visokog sjaja.

Pripasavanje, podljepljivanje, ispunjavanje mješavinom tutkala i drvnog brašna, grundiranje plovućem ili nanošenje šelaka samo su neki od, običnom čitatelju nepoznatih, postupaka kojima je nakon dugotrajnog i preciznog rada zahodu vraćen prvotni izgled u mjeri u kojoj je to dozvoljavalo njegovo početno stanje. Sada, u potpunosti konzerviran zahod čeka na muzejsku odluku hoće li se pridružiti zbirci od 4500 predmeta koji čine stalni postav MGZ-a.

VRIJEDNE RUKE U restauratorsko-preparatorskoj radionici za drvo obavlja se preparacija, restauracija i konzervacija namještaja, skulptura i sličnih predmeta

